

Jazyky starověkého Předního východu (AEA100046)

Vyučující: Mgr. Pavel Čech, Ph.D.

Atestace: V případě kontaktní výuky aktivní účast na hodině a závěrečný test.

V případě distanční výuky písemná práce na dohodnuté téma.

V případě kombinované výuky podle dohody.

Přednáška seznámí posluchače s nejdůležitějšími a nejlépe doloženými jazyky starověkého Předního východu, tj. Anatolie, Levanty, Mezopotámie a Íránu v době od jejich prvního doložení po helénismus, tedy zhruba 3000 – 333 př. Kr. Pozornost bude věnována historii jednotlivých jazyků, jejich genealogii a typologii, doložení a vzájemným kontaktům.

Plán kurzu:

- 1 – písmo a jazyk, geografie a historie, centrum a periférie
- 2 – etnolingvistické areály
- 3 – sumerština a akkadština
- 4 – „dialekty“ akkadštiny: babylonština, asyrština
- 5 – dialektové kontinuum (západo)semitských jazyků 2. tisíciletí
- 6 - dialektové kontinuum centrálních semitských jazyků 1. tisíciletí
- 7 – churritština a urartejština
- 8 – jazyky Íránu: elamština, perština, médština
- 9 – jazyky Anatolie 2. tisíciletí: chetitština a ti druzí
- 10 – jazyky Anatolie 1. tisíciletí: luvijština a ti druzí
- 11 – fragmentárně doložené jazyky (amorejština)
- 12 – bilingvismus a kontaktní lingvistika na starém Předním východě

Literatura:

Pavel Čech, „Mehrsprachigkeit und Mehrschriftlichkeit in Ugarit“, in: S. Fink – M. Lang – M. Schretter (eds.), *Mehrsprachigkeit. Vom Alten Orient bis zum Esperanto*, Münster: Zaphon [dubsar 2] 2018, 151–170.

Andrew George, „Babylonian and Assyrian: a history of Akkadian“, In: J.N. Postgate, *Languages of Iraq, Ancient and Modern*, London: British School of Archaeology in Iraq 2007, 31–71.

John Huehnergard, „Languages of the Ancient Near East“, in: D. C. Snell (ed.), *A Companion to the Ancient Near East*, Hoboken, NJ: Blackwell 2020, 341–353.

Jana Mynářová – Jan Dušek – Pavel Čech – Dalibor Antalík (eds.), *Písemnictví starého Předního východu* [Starověké písemnictví Levanty 1], Praha: OIKOYMENH 2011.

Petr Zemánek – Petr Vavroušek – Pavel Čech – Jan Bičovský – Marek Rychtařík, *Jazyky starého Orientu*, Praha: FF UK 2010.